Region Stockholm

18

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl. om att skala upp testningen i Region Stockholm

HSN 2021-2772

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Chefläkarenheten
Elda Sparrelid

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-17

HSN 2021-2772

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl. om att skala upp testningen i Region Stockholm

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Talla Alkurdi (S) m.fl. att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges en rad uppdrag i syfte att skala upp testningen i Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.
Skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Sedan våren 2020 har regionen arbetat med flertalet olika lösningar för att möta behovet av testning för covid-19. Det är flera delar som ska passas ihop och som kräver kapacitet: analyskapacitet, logistikkapacitet samt provtagningskapacitet. Tillgång till provtagningsmaterial såväl som laboratoriematerial var en trång sektor inledningsvis. Förutom detta behövs också IT-system som är synkade med varandra och som tillser en patientsäker process från provtagning till provsvar.

De första provtagningsflödena vid sidan om provtagning på medicinska indikatorer, som startade i februari 2020, kom igång vid påsk våren 2020. Sedan dess har en utveckling skett och målet har hela tiden varit att anpassa testkapaciteten till behovet i regionen.

Inriktningen efter sommaren 2021 var att successivt avveckla kapacitet, detta i samråd med Folkhälsomyndigheten (FoHM). Smittspridningen ökade dock drastiskt återigen varför planering för kapacitetsökning inleddes, detta innan kapaciteten hunnit avvecklas.

Just nu arbetas med att utöka testkapaciteten och målet är att klara 130 000 tester i veckan från vecka fem, vilket är en ökning med cirka 70 000 tester från cirka 60 000 tester per vecka under oktober månad.

Överväganden
I Region Stockholm har mycket av testningen skett i egen regi. De avtal som Folkhälsomyndigheten har och som regionen avropar löper ut 31 mars. Dessa avtal gäller bland annat drive-in stationer och logistik för så kallade gurgeltester. Karolinska Universitetslaboratoriet (KUL) arbetar med att ta fram och publicera en anbudsförfrågan till början av januari. Upphandlingen består av två delar, utlämning och hämtning av testkit samt diagnostik. KUL bygger nu också ut den egna kapaciteten varför det kommer bli möjligt att hantera mer diagnostik där. Drive-in stationer kommer att avvecklas under första kvartalet 2022 efter beslut från FoHM.

Det är svårt att prognostisera behovet av provtagning, då detta helt är avhängigt rekommendationer från Folkhälsomyndigheten, smittspridningen, och även förekomsten av andra luftvägsvirus med symtom liknande covid-19. Prognosen och vilka flöden som går att justeras ändras löpande beroende på olika faktorer såsom bl.a. smittspridningens omfattning och ökningstakt, tillgång till bilar, laboratoriekapacitet samt vilket stöd Folkhälsomyndigheten kan erbjuda med de leverantörer de har avtal med. Den nationella kapaciteten delas mellan landets regioner.

Kapacitetsplan
Regionen har upprättat en strategi för testning och en kapacitetsplan där kapaciteten skalats upp successivt under hösten. Målet är att ha en kapacitet om 130 000 tester per vecka senast vecka fem. Förutom provtagningskapacitet så är det fler parametrar som behöver samordnas och kapacitetsplaneras. Det handlar om transporter och laboratoriekapacitet men också IT-lösningar som behöver fungera och samordnas. När det gäller laboratoriekapacitet har regionen en ständigt pågående diskussion med Folkhälsomyndigheten kring de laboratorier där region Stockholm delar på kapacitet med övriga regioner. Parallellt med detta bygger Karolinska universitets laboratoriet (KUL) ut sin kapacitet för att regionen ska kunna hantera fler analyser i egen regi.

Regionen har flera olika flöden för testning. När det gäller assisterad provtagning i provtagningsbussarna har två nya bussar sats i drift direkt efter årsskiftet. Dessa har dock initialt använts till provtagning av friska medarbetare inom sjukvården i samband med smittspårning, för att dessa inte ska behöva vara hemma i väntan på hemtest. Möjligheterna till utökade öppettider på kvällar och helger ses över avseende assisterad provtagning och drive- in. När det gäller hemtestflödet har det varit vissa problem med transporter och brist på chaufförer. Färdtjänst som regionen anlitat har fått ökad efterfrågan på sjukresor vilket de måste prioritera. Innan julhelgerna tecknades ett avtal med ny leverantör varför kapaciteten i hemtestflödet kommer att kunna dubbleras. Drive-in stationerna har gett en möjlighet för bilburna att enkelt kunna testa sig. Enlig krav från Folkhälsomyndigheten kommer dessa att avvecklas under första delen av 2022 och ersättas med andra provtagningsflöden.

Regionen gör allt för att öka kapaciteten så att den motsvarar efterfrågan på testning. Beställning av ny apparatur för ökad kapacitet innebär dock alltid en leveranstid. Integrationsarbete avseende IT-lösningar för tillkommande leverantörer tar tid. Utökad smittspårning tar också kapacitet. Samtidigt som covid-19 cirkulerar även andra virus vilket bidrar till att trycket blir extra stort på provtagningen.

(ver 1.04 2021-12-22)	Vecka 50	Vecka 51	vecka 52	vecka 1	vecka 2	vecka 3	vecka 4	vecka 5
Hemtester	33 000	39 050	45 400	51 700	65 500	65 500	65 500	
Drive in	16 713	16 310	16 599	16 626	17 726	17 666	17 666	
Apotek	11 839	11 564	11 968	12 447	13 549	13 549	13 549	
Låda	1 750	1 400	700	700	875	875	875	
Assisterad provtagning	3 000	2 400	2 400	2 400	3 000	3 000	3 000	
Arlanda	6 300	6 300	6 300	6 300	6 300	6 300	6 300	
Gurgeltest i skolor	2 500	2 000	0	2 000	5 000	5 000	5 000	
Prognos total kapacitet	**75 102**	**79 024**	**83 367**	**92 173**	**111 950**	**111 890**	**111 890**	**130 000**

Drop-in
Regionen har i första hand satsat på hemtester för den breda provtagningen, detta då man av smittspridningsskäl vill undvika att personer med symtom rör sig i samhället på väg till och från provtagning. Den assisterade provtagningen med drop-in tillkom i första hand för dem som inte har möjlighet att beställa prov genom de digitala lösningar som regionen erbjuder.

Fler testbussar samt utökade öppettider
Testbussar infördes i januari 2021 och dessa har varit mycket uppskattade. Direkt efter årsskiftet kunde detta utökas med ytterligare två bussar. Dessa bussar kommer under årets första två veckor att vara stationerade i

anslutning till akutsjukhusen för att i första hand testa personal. Tidigast från vecka tre kommer bussarna att placeras på andra platser där behov finns. Möjligheterna till utökade öppettider på kvällar och helger ses över avseende assisterad provtagning och drive- in.

Dela ut hemtester inom andra verksamheter
Apoteken - Via Apoteken finns möjlighet att hämta och lämna test-kit med ombud. Antalet utlämningsapotek har under hösten 2021 utökats och totalt finns idag 35 Apotek med möjlighet till utlämning av testkit.

Utlämning av testkit via lådor – En testpilot har genomförts där lådor placerats ut och där individer själva kan hämta och lämna provtagningskit. Lådlösningen innebär en viss avlastning i andra flöden trots små volymer. I pilotförsöket med lådor framkom att det är administrativt omfattande med tillståndsansökning (polistillstånd samt tillstånd av fastighetsägare). Piloten var tänkt att omfatta fem lådor. Endast tre lådor driftsattes då två av de tänkta platserna inte erhöll tillstånd från fastighetsägaren. En låda behövde plockas bort på grund av skadegörelse. Således återstod två lådor under hela pilotperioden. Det konstateras att lådlösningen är resurskrävande med ansökan om tillstånd från polis och fastighetsägare, påfyllnad av lådorna med mera samt att kapaciteten är relativt låg. Trots de brister som framkommit behöver lådlösningen införas. 20 lådor kommer att placeras i regionen.

Gurgeltester i skolor - I skolorna har under hösten gurgeltester införts för snabb smittspårning. Även här gör brist på bilar en svårighet. Regionen har haft kontakt med FoHM och fått stöd med bilar men efter årsskiftet kommer FoHM att dra ner på det stödet.

Permanent enhet för smittspårning i egen regi
Enligt smittskyddslagen har alltid den behandlande läkaren ansvaret för smittspårning, vilket är basen i all smittspårning.

För att möta de extraordinära behoven under pandemin har en enhet för smittspårning för de personer som provtagits med assisterad provtagning (bussarna), personal inom SÄBO samt hemtester och drive-in byggts upp i SLSOs regi, patientens egen provtagning, PEP. Regionens smittspårning bygger på en bas av digitala budskap, vilket gör den mindre sårbar under till exempel den kraftiga smittökning som skett under de första veckorna av 2022, då det inte finns möjlighet att kontakta alla 35 000 fall per telefon. Under pandemin kommer SLSO att fortsätta ha detta ansvar.

Det finns ett pågående arbete, utifrån KPMGs slutsatser, om att se över möjligheten till ett permanent digitalt verktyg, som skulle kunna vara ett komplement till den behandlande läkarens ansvar i icke-pandemisk tid även för andra lämpliga diagnoser.

Vilka mobila enheter behövs i egen regi för att öka motståndskraften inför framtida kriser
Under pandemin har möjligheten att snabbt kunna tillskapa flexibla lösningar för provtagning, och senare vaccination, varit kritiska. Det sker nu en revidering av flera styrande dokumentet, där bland annat möjligheten till flexibla lösningar kommer att omnämnas.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Johan Bratt
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-02-17

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Skrivelse om att skala upp testningen i Region Stockholm

Socialdemokraterna i Region Stockholm anser att regionen i god tid borde byggt upp en testningskapacitet för covid-19. Detta har inte skett. Kapaciteten måste öka här och nu – möjligheten att köra ut och hämta hemtest måste skalas upp. Moderaternas beredskap brister återigen och stockholmarna får betala priset. Nu krävs åtgärder för att omgående skala upp testkapaciteten i Region Stockholm. Trots att vi är landets rikaste region ligger antalet testade per 100 000 invånare klart under rikssnittet.

Problematiken handlar i dagsläget om brist på kapacitet vad gäller inflödet. Det saknas bilar för utkörning och hämtning av hemtester. Detta visar återigen på den bristande beredskapen i Region Stockholm, samt avsaknaden av muskler när det gäller att sätta i konkreta åtgärder. Socialdemokraterna menar att möjligheten till permanenta tillgängliga mobila vårdlösningar behöver utökas för att kunna sättas in vid denna typ av akuta situationer.

Covid-19-pandemin har drabbat utsatta områden särskilt hårt. Dock testar sig boende i dessa stadsdelar i lägre utsträckning. Inkomst är den socioekonomiska faktor som har tydligast koppling till risken att dö. Riktade insatser krävs för att säkerställa en jämlik testning. Testbussarna måste få utökade öppettider och vid behov bli fler. Drop-in-mottagningar behöver öppnas i fler delar av länet. I den akuta situationen bör även möjligheten att dela ut hemtester via andra typer av vårdverksamheter ses över.

Socialdemokraterna menar vidare att möjligheten till en permanent särskild enhet som ansvarar för smittspårning bör utredas i syfte att säkerställa beredskap inför kommande kriser. En sådan funktion skulle även kunna användas exempelvis vid säsongsinfluensan eller andra smittsamma sjukdomar utöver covid-19.

Socialdemokraterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att omgående utöka kapaciteten för leverans och hämtning av hemtester för covid-19

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att inrätta fler drop-in-mottagningar för testning i hela länet

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att starta upp fler testbussar i hela länet samt utöka öppettiderna på nuvarande bussar

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att i samråd med vårdgivare och andra relevanta aktörer se över möjligheten att dela ut hemtester inom andra verksamheter

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen att i samråd med SLSO inrätta en permanent enhet för smittspårning i regionens egen regi.

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att se över vilka typer av mobila enheter som kan behövas i egen regi för att öka motståndskraften inför framtida kriser

Talla Alkurdi (S) m.fl